

[Herluf Rasmussen.]

Det er kun et enkelt, men meget vigtigt af de spørgsmål, der vil rejse sig i forbindelse med planlægningen, og alle vil sikkert indrømme, at her er et organ, der kan skære igennem, påkrævet. Hvis jeg i samme forbindelse nævner fremtidens Øresundsbro og forbindelsen hermed, står problemet sikkert klart for de fleste.

Lovforslagets § 5 er uhyre vigtig, og det spørgsmål melder sig som en refleks: burde ministeren ikke have bemyndigelse til at bruge et beløb af en vis, ikke ubetydelig størrelse uden forelæggelse for de bevillende myndigheder? Paragraffen er efter vor opfattelse for enkel. Hvorfor kan man ikke udvide den til også at give mulighed for at erhverve jorden for at kunne øve kontrol med grundpriserne i det område, man agter at arbejde i? Dette rejser det langt videregående spørgsmål: om kontrol med jordpriserne i forbindelse med den planmæssige udvikling af vore byer ikke skal tages op i forbindelse med denne sag.

I de seneste år har der lydt konstante klager over grundprisernes højde. Fra mange sider er der talt med megen varme for, at der skulle gives den lille mand mulighed for for en rimelig pris at købe et areal, som han kunne bygge sit hus på. Jeg er ikke sikker på, at det, som anvises fra anden side, løser spørgsmålet. Jeg skal ikke komme nærmere ind på denne sag, men blot advare imod den falske opfattelse, som ikke er til gavn for den lille mand — og i øvrigt heller ikke for kommunerne — at man kan lade jorden blive gjort til genstand for den frie spekulation. Nej, det, der er brug for, og det, som i virkeligheden støtter den lille mand i hans tanker, er, at hele spørgsmålet om jordpriserne og retten til at spekulere og tjene tykt på og sjakre med Danmarks jord tages op til alvorlig overvejelse. Og mon ikke der skulle være gode muligheder for at få problemet løst? Ved behandlingen af forslag til lov om særlig indkomstskat m. v. udtalte det ærede medlem hr. Baunsgaard bl. a. — og jeg tror med megen alvor — følgende:

„Jeg tror, man bliver nødt til at behandle problemet omkring bygge- og grundpriserne med den fornødne alvor. De fantastiske prisstigninger på byggegrunde er formentlig højkonjunktorens

alleralvorligste fare, og spørgsmålet om byggeriets rette løsning er fremtidens største opgave.“

Samtidig vil jeg med formandens tilladelse citere et stykke af en artikel af professor Knud Illum, en af vore eksperter på det juridiske område vedrørende jord. Jeg tror, at man på baggrund af disse 2 citater med sikkerhed kan sige, at mange mennesker fra forskellige lejre ser på dette problem med den allerstørste alvor. Under overskriften „Frakendte grundejerne retten til bebyggelse“ skriver professor Knud Illum bl. a.:

„Det store pres på byggegrunde, der kan ventes i de kommende år, medfører endvidere, at plan og atter plan er påkrævet for at sikre en hensigtsmæssig udvikling.“

Han fortsætter:

„Den konsekvente løsning findes ikke i skattelovgivningen, men deri, at retten til ejendommenes bebyggelse frakendes grundejerne. Det er et radikalt indgreb at gøre, men det er den rationelle vej at gå.“

Der er således muligheder til stede for at løse spørgsmålet om jordpriserne. Vi har i mange år haft en grundstignings-skyldlov, hvis formål har været til det offentlige at inddrage grundværdistigningen. Denne lov — det må vi med beklagelse erkende — har ikke formået at forhindre prisstigninger eller med rene ord: den har altså ikke haft den virkning, man kunne ønske sig. Som det nu har udviklet sig, som det fremgår af de citerede indlæg, og som det formentlig også vil fremgå af drøftelserne i det udvalg, der bliver nedsat, tror jeg, tiden stunder til til gode drøftelser i udvalget om dette — må jeg sige det sådan — pikante emne, som måske kan komme til at skille vandene. Problemerne må og skal løses, og jeg advarer meget indtrængende mod at gå på akkord i denne sag. Når en ny by først ligger der, skal husene ligge i måske hundrede år, og vi har ikke råd til at ofre for mange penge på jordpriserne og dermed svække de investeringer, vi kan sætte i nybyggeriet.

Det vil altid være betydningsfuldt, at der bliver bygget gode byer, men det bliver måske endnu vigtigere i den kommende tid. Det foreliggende lovforslag må betragtes